

[Clausen (Olufskjær).]

byggestøttelov, var vi dog enige med regeringen i, at staten fremover bør yde støtte til parcelhusbyggeriet for mindrebemidlede. Hvis den del af byggestøtteloven, der omhandler dette byggeri, var blevet fremsat som et selvstændigt lovforslag, kunne vi højst sandsynligt have givet det vor stemme. Vi kan derfor også gå med til, at støtten til opførelse af arbejderboliger på landet opretholdes, fordi det her drejer sig om at hjælpe en mindrebemidlet befolkningsgruppe med særlig vanskelige forhold. Vi ville dog have fundet det rimeligt, om der også på dette område var blevet tilstræbt en aftrapning af det samlede årlige statsudlån i overensstemmelse med, hvad der nu bliver tilfældet for de øvrige parcelhuse til de mindrebemidlede.

Med det foreliggende lovforslag fastsætter den højtærede landbrugsminister ganske vist kun rådighedsbeløbet for et enkelt finansår, hvor man tidligere disponerede over et længere tidsrum. Dette begrundes med, at man derved kommer i overensstemmelse med den oprindelige hovedlovs forudsætninger. Men det kan måske også tages som et udtryk for, at man ønsker at åbne udvej for en aftrapning, selv om beløbet er fastsat uændret i forhold til i fjor. Vi ønsker i udvalget at få undersøgt, om en nedsættelse lader sig gennemføre allerede nu.

Hvor betydningsfuld denne lovgivning end er, kan der meget hurtigt komme et tidspunkt, hvor udviklingen begynder at løbe fra den. Siden loven af 1947 har arbejdsforholdene på landet ændret sig meget. De skærpede regler både med hensyn til ansøgenes beskæftigelsesmæssige kvalifikationer og med hensyn til ejerskifte er da også udtryk for, hvor vanskeligt det er at sikre, at disse boliger vedblivende kommer den befolkningsgruppe til gode, som lovgivningen tager sigte på.

Vi har nok administration her i landet, og det skulle nødig komme dertil, at staten efterhånden tvinges til at overtage og delvis administrere et meget stort antal af disse boliger. Man bør derfor arbejde henimod, at denne lovgivning på et eller andet tidspunkt koordineres med byggestøttelovens almindelige regler om parcelhuse for mindrebemidlede.

Da vi i sidste samling behandlede lovforslaget om udlån til arbejderboliger på landet, efterlyste jeg på mit partis vegne et forslag fra den højtærede landbrugsminister om en forkortelse af den hidtil gældende meget lange løbetid for disse lån. Jeg vil derfor gerne takke den højtærede landbrugsminister, fordi han med det nu fremsatte lovforslag har imødekommet denne anmodning, så at afdragstiden for de boliger, der opføres for arbejdernes regning, nu bliver mere end halveret.

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale forslagene til en velvillig behandling i udvalget, hvor jeg håber der vil blive lejlighed til at tage stilling til de spørgsmål, jeg har rejst om en anden finansiering af lånene.

Kirkegaard: Arbejderboliger på landet har en ikke helt ringe interesse både for arbejdere, der er beskæftiget med almindeligt forefaldende arbejde på landet, og for landbruget som erhverv, idet udviklingen i tiden utvivlsomt går i den retning, at der beskæftiges procentvis flere gifte medhjælpere på landet og procentvis færre ugifte.

Der er formentlig ikke mange, der vil hævde, at en landarbejders stilling som livsstilling betragtet er særlig tillokkende, og årsindtægten er jo i reglen heller ikke særlig stor. Uden at vende tilbage til den debat, som fandt sted under det foregående punkt på dagsordenen, må jeg sige, at jeg er personlig af den opfattelse, at det er en helt anden og væsentlig bedre tilværelse for et par unge dygtige mennesker, hvis de har mulighed for at overtage selv et beskedent mindre landbrug, men det kan jo ikke alle nå til, fordi der ikke er landbrug nok, og derfor mener jeg, at det er af stor betydning, at vi er i stand til at byde den gruppe af medborgere, her er tale om, gode boligforhold.

Statens støtte til arbejderboliger har naturligvis først og fremmest været til gavn for arbejderne på landet, sådan som det var hensigten; men derudover tror jeg i virkeligheden, at ordningen har haft og formentlig har endnu en vis betydning for hele byggeområdet, idet den støtte, som er ydet, er ydet således, at man har undgået at drive byggeomkostningerne op, og det er meget væsentligt. Derfor er arbejderboligerne utvivlsomt de billigste boliger,